

MINISTERUL DEZVOLTĂRII REGIONALE
ȘI ADMINISTRAȚIEI PUBLICE

Asociația Auditorilor Energetici pentru Clădiri din România

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MEDIULUI ȘI SCHIMBĂRILOR CLIMATICE

Empowered lives.
Resilient nations.

Plan de Acțiuni pentru următoarea perioadă de programare 2014 - 2020 cu privire la fonduri UE care au potențialul de a finanța programe de eficiență energetică

Raport în versiune intermediară

Dumitra Mereuță
11/27/2013

Conținut

Strategia UE 202020 abordarea strategică națională cu privire la sărăcie și eficiența energetică	3
Brief description of EU funds in Romania in during the period 2014 – 2020 having the potential of addressing Energy efficiency improvements as a measure for decreasing the fuel poverty	7
Current status of negotiation.....	10
Suggested approach during the negotiation steps and actions during the implementation phase.....	11

Strategia UE 2020 și abordarea strategică națională cu privire la sărăcie și eficiența energetică

În efortul de a contribui la combaterea schimbărilor climatice, Uniunea Europeană a creat o rețea puternică la nivel strategic și legislativ. O parte a acestui efort se regăsește în documentul *Energie 2020 o strategie pentru energie competitivă, durabilă și sigură*, care dorește ca UE să se transforme într-o economie inteligentă, durabilă și inclusivă și stabilește, printre altele, clima și energia ca o prioritate. Dar aceasta strategie este considerată doar primul pas înspre a pregăti UE pentru provocările mai mari cu care s-ar putea confrunta până în 2020.

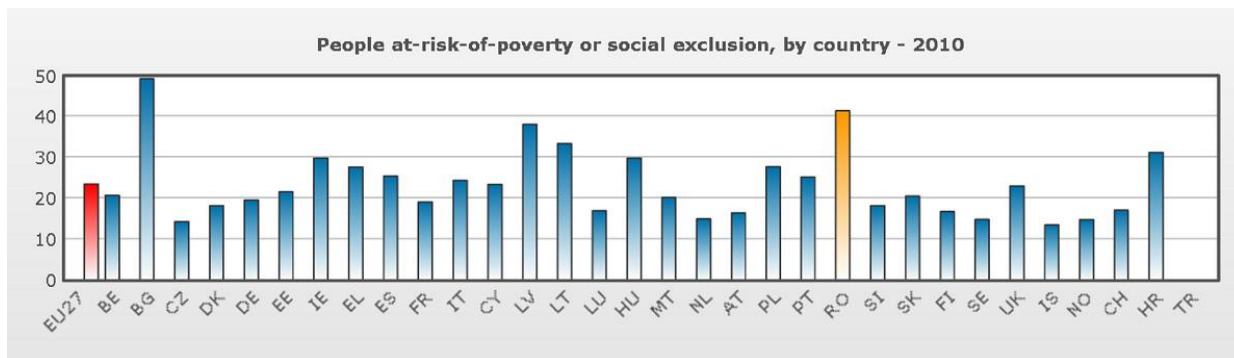
Obiectivele 20/20/20, stabilite prin regulament (20% creșterea RES, 20% creștere a energiei regenerabile, 20% scădere a emisiilor GES) vor fi elaborate într-o serie de acte legislative, care includ *Directiva energiei regenerabile* și *Directiva eficienței energetice (EED)*.

Pentru a pune în valoare potențialul economiilor de energie al clădirilor, UA a adoptat *Directiva performanței energetice a clădirilor (EPBD)*, care obliga statele membre să aplice cerințele minime de performanță energetică întregului parc imobiliar și să asigure ca toate clădirile noi vor fi „aproape zero-clădiri eficiente” până în 2021. Au fost introduse noi măsuri pentru eficiența energetică din 2009 în contextul *Directivei privind etichetarea energetică și proiectarea ecologică* pentru produse relevante pentru energie. Planul de eficiența energetică din 2011 urmărea economisirea a 1000 euro/locuință anual și crearea a două milioane de locuri de muncă. Această structură este întărită de către Planul strategic pentru tehnologia energetică (plan-SET) care recomandă inovarea tehnica prin dezvoltare și proiecte demonstrative pentru noi tehnologii, ca de exemplu rețele și orașe inteligente. În plus, Strategia 2020 include o dată cu țintele privind schimbările climatice și durabilitatea, alte ținte, dintre care patru sunt foarte importante:

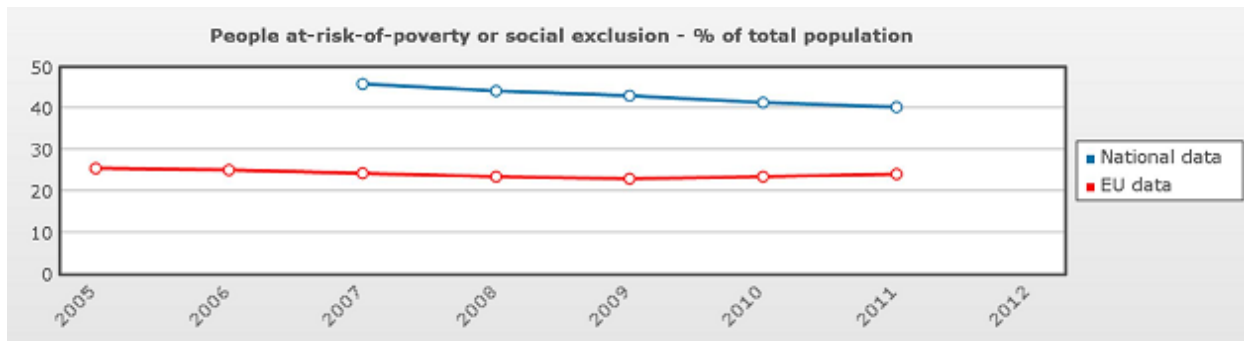
1. Ocuparea forței de muncă: 75% din populație din segmentul 20-64 ani trebuie să fie angajată;
2. Cercetare & Dezvoltare: 3% din PIB-ul UE trebuie investit în cercetare;
3. Educație: reducerea ratelor de părăsire a școlilor la sub 10% iar 40% dintre cei de 30-34 de ani trebuie să obțină trei nivele de educație
4. Lupta împotriva sărăciei și excluziunii sociale: cu cel puțin 20 de milioane de oameni mai puțini expuși sau suferind datorită sărăciei și excluziunii sociale.

Țintele propuse de către UE sunt interconectate și au beneficii multiple, deoarece creșterea numărului de locuri de muncă poate ajuta în lupta împotriva sărăciei și excluziunii sociale. Dezvoltarea cercetării poate ajuta la atingerea acestor ținte, iar reducerea sărăciei poate afecta nu doar persoanele direct implicate, ci chiar întreaga societate.

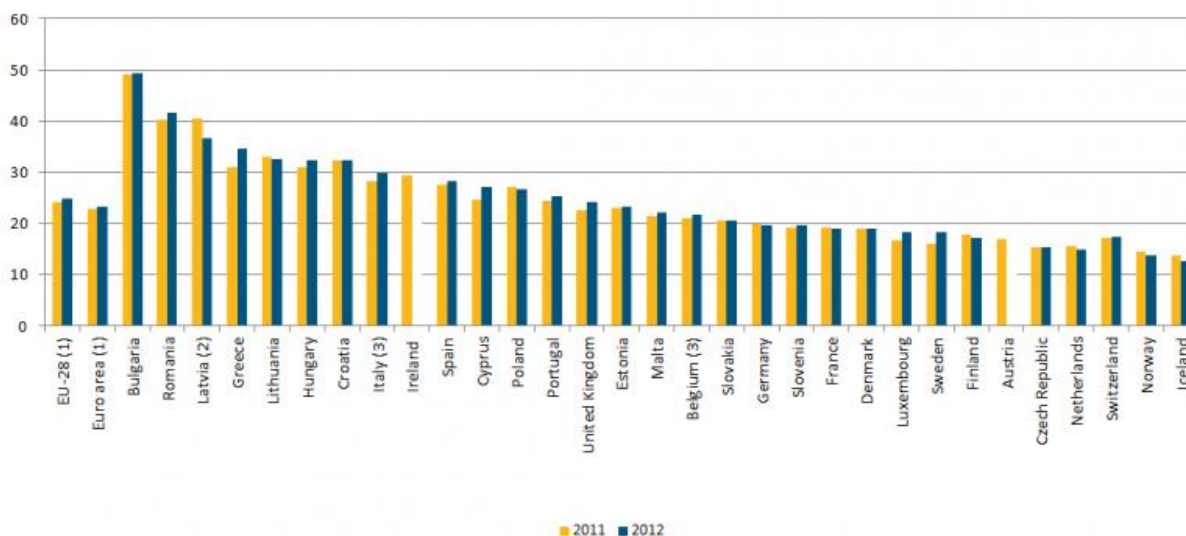
Privind numărul de oameni expuși riscului de sărăcie și excludere socială, în 2010, România (41.4%) era pe locul doi în Europa, după Bulgaria(49.2%)¹:

În ciuda unei tendințe descrescătoare în perioada 2007-2011, în 2012 numărul persoanelor expuse sărăciei și excluderii sociale a crescut, conform cu tendința europeană:

¹ http://ec.europa.eu/europe2020/europe-2020-in-your-country/romania/progress-towards-2020-targets/index_en.htm

(1) Eurostat estimates for 2012
 (2) Break in time series for 2011
 (3) Provisional data for 2012

Prin urmare, guvernul României trebuie să fie bine pregătit pe parcursul procesului de negociere al Acordului de parteneriat strategic și al viitoarelor Programe operaționale.

În perioada 2007-2013, Cadrul național strategic de referință al României a stabilit că: "Finanțarea UE trebuie folosită pentru a reduce disparitatea economică și socială între România și alte state membre ale UE, generând între 15-20% de creștere adițională a PIB până în 2015³."

Nu a fost făcută încă nici o evaluare a gradului de realizare a acestei ținte pentru lume și țările europene, sau pentru economia României a trebuit să supraviețuiască unei crize financiare care probabil nu se va termina curând deoarece pare a fi consecința unor factori mai complecși decât s-a crezut inițial.

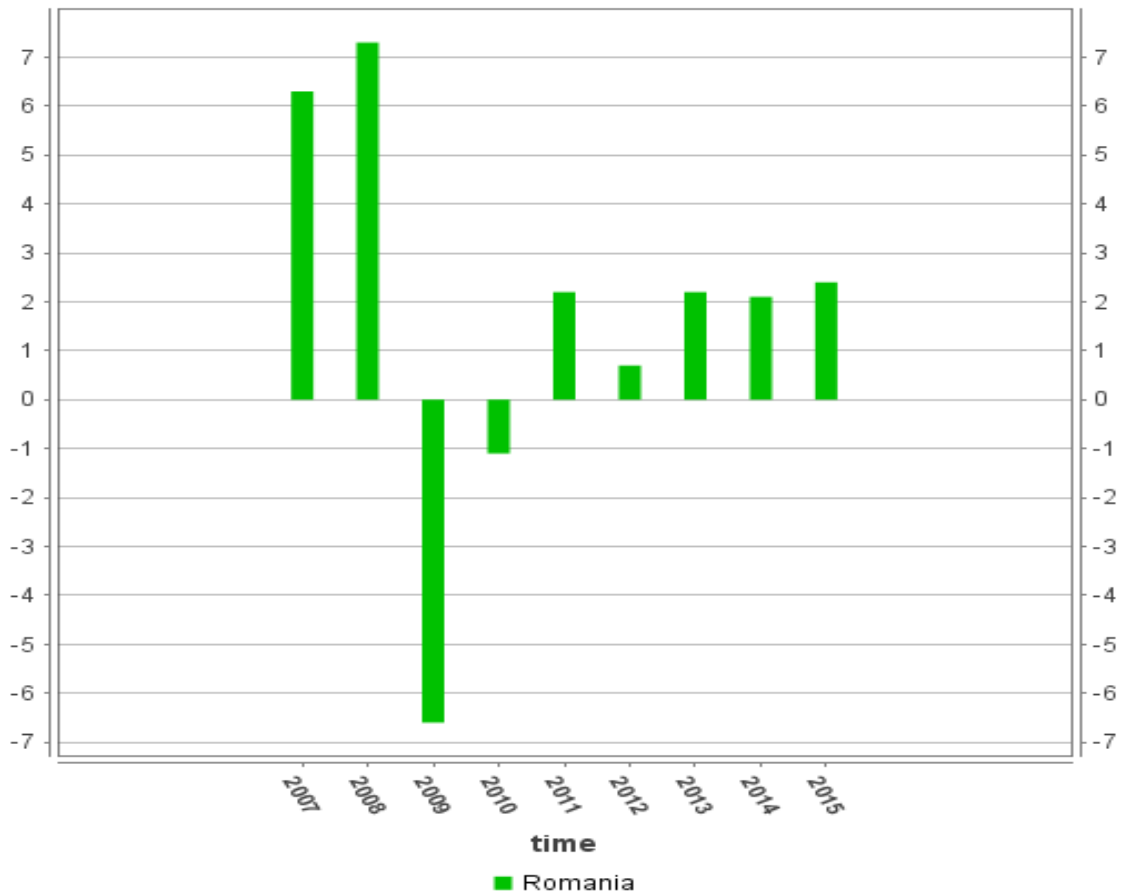
Conform bazei de date EUROSTAT, economia României se luptă pentru a recupera și a menține rata creșterii stabilă. (vedeți graficul: creșterea reală a PIB-ului mai jos)

² EUROSTAT: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/statistics_explained/index.php?title=File:At-risk_of_poverty_or_social_exclusion_rate,_2011_and_2012.png&filetimestamp=20131204140818

³ Politică de coeziune 2007-13: ec.europa.eu/regional_policy/atlas2007/fiche/ro_en.pdf

Real GDP growth rate - volume

Percentage change on previous year

Source of Data Eurostat

Last update: 07.12.2013

Date of extraction: 09 Dec 2013 10:11:10 MET

Hyperlink to the graph: <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm./drawGraph.do&init=1&plugin=1&language=en&pcode=tec00115&toolbox=legend>

Disclaimer: This graph has been created automatically by Eurostat software according to external user specifications for which Eurostat is not responsible.

General Disclaimer of the EC website: http://ec.europa.eu/geninfo/legal_notices_en.htm

Short Description: Gross domestic product (GDP) is a measure of the economic activity, defined as the value of all goods and services produced less the value of any goods or services used in their creation. The calculation of the annual growth rate of GDP volume is intended to allow comparisons of the dynamics of economic development both over time and between economies of different sizes. For measuring the growth rate of GDP in terms of volumes, the GDP at current prices are valued in the prices of the previous year and the thus computed volume changes are imposed on the level of a reference year; this is called a chain-linked series. Accordingly, price movements will not inflate the growth rate.

4

Cu toate acestea, datorită dificultăților absorbției fondurilor, nu este clar ca obiectivul politicii va fi atins, chiar dacă Comisia UE ar permite ca fondurile sa poate fi cheltuite pe parcursul unui an în plus.

⁴ EUROSTAT

O scurtă descriere a fondurilor UE în România în perioada 2014-2020 cu potențialul de a se adresa îmbunătățirii eficienței energetice ca măsură de reducere a sărăciei de combustibil

Politica următoarei perioade de finanțare pentru fiecare stat membru se bazează pe poziția luată de către Comisie în documentul prin care și-au prezentat punctul de vedere asupra principalelor provocări și priorități de finanțare. În baza acestei poziții, statele membre au negociat Acordul de Parteneriat cu Comisia Europeană.

Noul buget al UE se bazează pe experiența anterioară și pe inovare ca punct de pornire pentru plăți și investiții cât și pentru ca UE să atingă nivelul de 960 miliarde de Euro pe perioada 2014-2020⁵. Politica de coeziune va pune la dispoziție până la 366.8 miliarde de Euro regiunilor, orașelor și economiei reale ale Europei, ca principal instrument care să livreze obiectivele Europa 2020: stimularea creșterii și a creării de locuri de muncă, abordarea schimbărilor climatice și independența energetică și reducerea sărăciei și a excluziunii sociale.

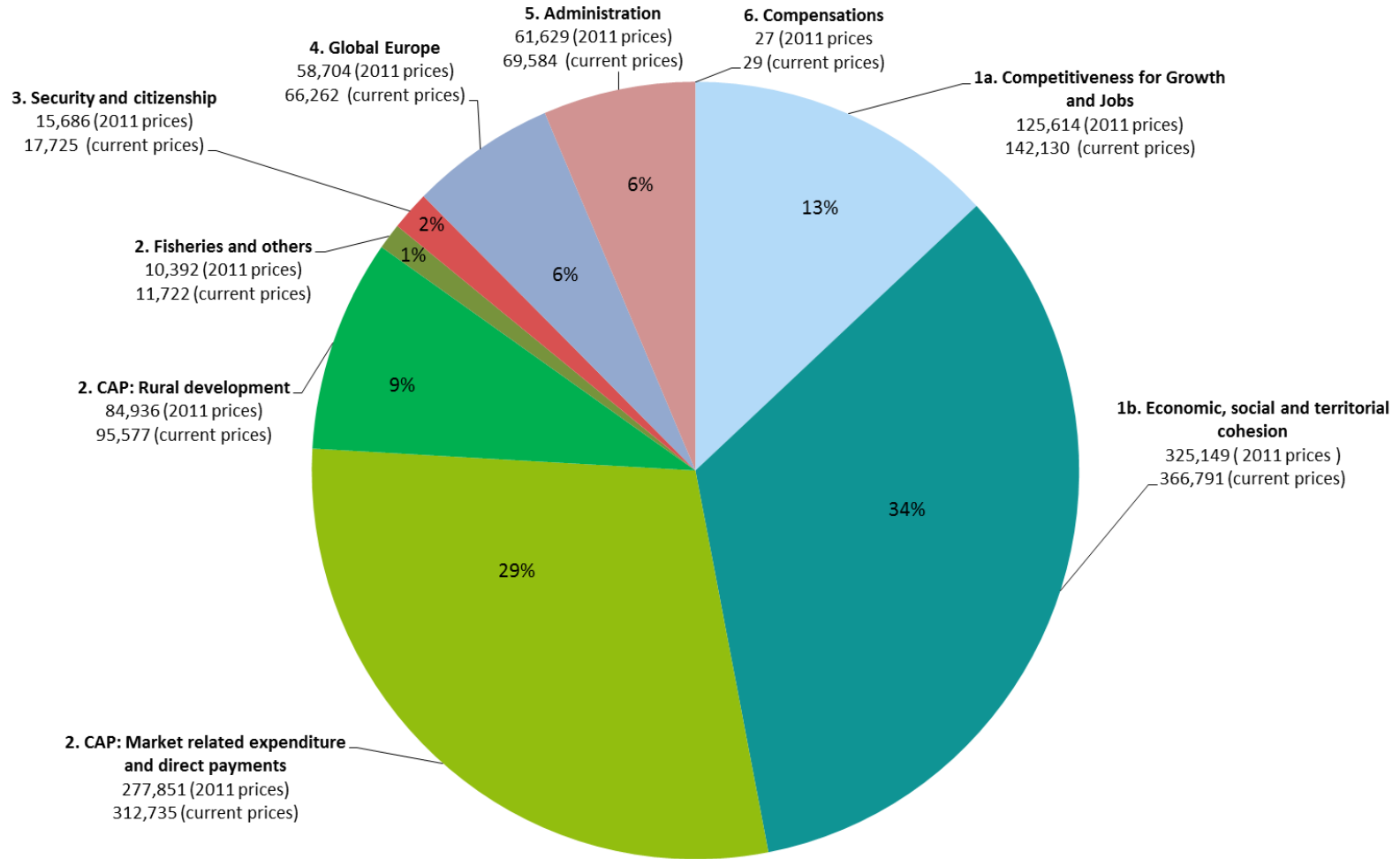
O imagine mai clară a fondurilor disponibile în UE se regăsește în graficul de mai jos⁶:

⁵ http://ec.europa.eu/regional_policy/thefunds/funding/data/graphics/cohesionpolicy20142020_full_highres.pdf

⁶The Multiannual Financial Framework 2014-2020 – Frequently Asked Questions: europa.eu/rapid/press-release_MEMO-13-1004_en.htm

MFF 2014-2020

Commitment appropriations - EUR million

România va primi aproape 22 miliarde de euro (respectiv 7 aproximativ miliarde/an), iar majoritatea fondurilor au fost alocate regiunilor mai puțin dezvoltate (România, cu excepția regiunii București – Ilfov)

Alocări totale ale Politici de coeziune 2014-2020 pentru România (milioane €, prețurile 2011) (provizorii)							
	Fonduri de coeziune	ERDF și ESF				ERDF	Total
		Regiuni mai puțin dezvoltate	Regiuni în tranziție	Alocare specială pentru regiuni limitrofe și puțin populate	Regiuni mai dezvoltate	Cooperare teritorială	
RO	7 251	13 773	-	-	405	397	21 826

7

Regiunile mai bogate ale UE (București – Ilfov) ar trebui să concentreze întreaga alocare asupra finanțării coeziunii (cu excepția ESF) în primul rând către eficiența energetică și energie regenerabilă; competitivitatea și inovația IMM-urilor. În aceste regiuni, investițiile în eficiența energetică și energie regenerabilă va fi de cel puțin 20% din programele operaționale (de la 4.5% astăzi).

Regiunile mai puțin dezvoltate vor avea gamă mai largă de priorități de investiții dar vor trebui sa rezerve cel puțin 6% din resursele ERDF pentru eficiența energetică și energie regenerabilă.

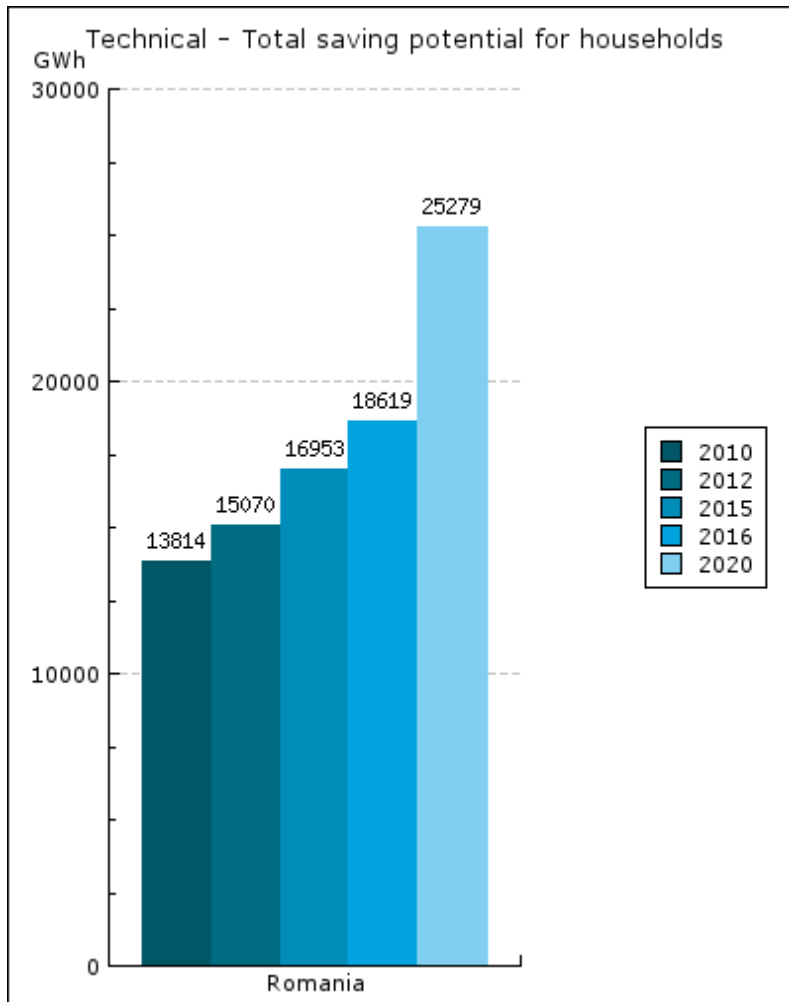
Se poate considera ca rata de co-finanțare maximă va fi între 75-85% în regiunile mai puțin dezvoltate, 60% în regiunile de tranziție și 50% în regiunile dezvoltate.

Eficiența energetică în case cade sub obiectivul tematic „Sprijinirea trecerii către economia cu emisii de carbon scăzute în toate sectoarele.” Nevoia de a investi în îmbunătățirea eficienței energetice în locuințe a crescut datorită consumului foarte mare de energie per metrul pătrat, dar și datorită creșterii procentuale a populației sărace în țară.

Potențialul de economisire tehnică în sectorul rezidențial ajunge până la 25279 GWh/an în 2020⁸:

⁷ Cadrul financiar multianual: http://ec.europa.eu/budget/mff/preallocations/index_en.cfm

⁸ http://www.eepotential.eu/results_cty_pot.php

Implementarea proiectelor de îmbunătățire a eficienței energetice în locuințe produce o serie de avantaje așa cum a fost descris în raportul anterior și poate îmbunătăți și rata de absorbție a fondurilor europene.

Stadiul actual al negocierilor

Pregătirea și negocierea cu Comisia europeană este un efort care evoluează de peste doi ani⁹.

Conform planului de calendar de negociere, instituțiile românești sunt acum în faza în care au deja prima versiune a Acordului de Parteneriat și negociere a Programelor operaționale, inclusiv a mecanismelor financiare propuse.

⁹ www.ipp.ro/library/fse/calendar.pdf

Abordarea propusă pe parcursul negocierilor și acțiunile din faza de implementare

Având în vedere accentul pus de UE pe trecerea către o economie cu emisii scăzute de carbon, eficiența energetică scăzută în sectorul rezidențial din România și oportunitatea de a avea mai multe beneficii prin implementarea proiectelor de eficiență energetică, autoritățile din România trebuie să presupună ca țintele pentru eficiența energetică și țintele mai specifice cu privire la reabilitarea locuințelor pentru persoanele aflate în situația sărăciei de combustibil. După cum am menționat în raportul anterior, 40% din populația afectată de proiectele de îmbunătățire a eficienței energetice ar putea fi o cifră rezonabilă. De asemenea, în perioada de negociere, guvernul ar putea negocia flexibilitatea cu privire la mecanismele financiare, inclusiv derularea unor scheme în paralel, astfel încât decizia să fie luată după unele teste. De asemenea, mecanismul financiar recomandat să aibă un nivel mai scăzut al birocrației.

Indiferent de decizia asupra tipului de mecanism și/sau de schema, aceasta trebuie să aibă la bază o analiză riguroasă a impactului (nu numai, dar în special a impactului financiar) și este de preferat ca această decizie să țină seama de rezultatele consultării publicului (/partilor interesate).

Asa cum menționăm în rapoartele anterioare, sărăcia față de combustibil poate și este de preferat să fie inclusă ca subiect în Acordul de Parteneriat cu Comisia Europeană și în Programul Operațional Regional, cel puțin alături de alte subiecte legate de eficiența energetică, dacă nu chiar ca o linie (bugetară) independentă.

Cu privire la acțiunile care trebuie îndeplinite în faza de implementare, anumite tipuri de implementare sunt recomandate:

- O autoritate de management care să acorde îndrumare / asistență tehnică pentru pregătirea proiectelor astfel încât să fie destui aplicanți și să se economisească timp în faza de design a proiectului
- Autoritatea de management va stabili sub-unități regionale care să se ocupe de evaluarea și monitorizarea proiectelor (pe cât posibil, va include indicatori de monitorizare dedicați monitorizării sărăciei față de combustibil, indicatori care pot fi utilizați atât pentru combaterea cât și pentru prevenirea sărăciei față de combustibil)
- Creșterea capacității autorităților de a planifica și implementa politici și măsuri de energie durabilă
- Pentru a stimula crearea unei piețe de economisire a energiei astfel încât sectorul privat să devină interesat în a participa la atragerea de fonduri pentru proiecte de eficiență energetică.